
Euroopa Liidu kohtuasjade kokkuvõte

MAI
2025

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

- **C-697/23**: HUK-COBURG Haftpflicht-Unterstützungs-Kasse (eelotsus — võrdlev reklaam)
- **C-6/24 ja C-231/24**: Abanca Corporación Bancaria (eelotsus — tarbijakrediidilepingust taganemine)
- **C-581/23**: Beevers Kaas (eelotsus — vertikaalsed kokkulepped)
- **T-36/23**: Stevi ja The New York Times vs. komisjon (tühistamishagi — dokumentidega tutvumine)
- **C-414/23**: Metsä Fibre (eelotsus — kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemine)
- **C-623/23 ja C-626/23**: Melbán (eelotsus — sooline diskrimineerimine)
- **C-782/23**: Tauritus (eelotsus — tolliväärtuse määramine)
- **C-538/23**: ÖBB-Infrastruktur ja WESTbahn Management (eelotsus — raudteefrastruktuuri kasutustasud)

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

C-697/23: HUK-COBURG Haftpflicht-Unterstützungs-Kasse (eelotsus – võrdlev reklaam)

Euroopa Kohtu otsus, 8. mail 2025

HUK-Coburg pakub kindlustust erinevates valdkondades, sealhulgas liikluskindlustust. Check24 haldab veebisaiti, mis pakub saidi kasutajatele tasuta võimalust võrrelda erinevaid tooteid, sealhulgas kindlustuslahendusi. Kindlustuslahendusi saab saidil võrrelda hinna alusel, aga ka muus järjestuses, näiteks hinnete põhjal. Hinne on esitatud arvulise väärtusena vahemikus 1,0–4,0 ning sellele on lisatud kindlustusandjale antud hinnang „väga hea“, „hea“, „rahuldav“ või „piisav“. Hinne põhineb erinevatest hindamisparameetritest lähtuval punktisüsteemil.

HUK-Coburg pöördus Check24 vastu kohtusse, väites, et liikluskindlustuse osas on kõnealusel veebisaidil hinnetena pakutud võrdlused vastuolus Saksa õigusega. Ta väitis, et niisugused hinded kujutavad endast riigisisese õiguse kohaselt lubamatut võrdlevat reklaami, kuna neid tuleb pidada väärtushinnanguteks, mida ei saa võrdlevalt reklaamida, sest need peegeldavad moonutatud objektiivsust ja võivad olla tarbija jaoks äärmiselt eksitavad. Vaidlust lahendav Saksa kohus küsis Euroopa Kohtult, **kas selline hinnete või punktide andmise süsteemi abil toimuv võrdlev reklaam on direktiivi 2006/114 (eksitava ja võrdleva reklaami kohta) kohaselt lubatud.**

Euroopa Kohus analüüsis kõigepealt, kas ettevõtja osutatavat kindlustustoodete veebipõhise võrdlemise teenust saab üldse pidada „võrdlevaks reklaamiks“ selle direktiivi tähenduses. Nimelt on direktiivis mõiste „võrdlev reklaam“ määratletud kui „**reklaam, mis selgesõnaliselt või kaudselt identifitseerib konkurendi või konkurendi pakutavad kaubad või teenused**“. Seega tuleb kindlaks teha, kas ettevõtet, kes pakub veebipõhiseid kindlustustoodete võrdlemise teenuseid, **saab pidada kindlustusandja „konkurendiks“**. Euroopa Kohtu praktika kohaselt põhineb see, kas võrdleva reklaami mõistega hõlmatud ettevõtjad on „konkurendid“, nende ettevõtjate poolt turul pakutavate kaupade või teenuste **omavahelisel asendatavusel**. Kui kaubad rahuldavad teataval määral samu vajadusi, siis saab järeldada, et need on omavahel teataval määral asendatavad.

Kõnealuse vaidluse kohta ütles Euroopa Kohus, et kuna Check24 haldab veebipõhiseid kindlustuse võrdlemise vahendeid ega ole ise kindlustusselts, ei saa ta selliseid teenuseid pakkuda ega osutada. Niisiis pakuvad kindlustuspakkuja HUK-Coburg ja veebipõhiseid kindlustustoodete võrdlemise teenuseid osutav Check24 **teenuseid, mis ei ole omavahel asendatavad, ja tegutsevad seega erinevatel teenuste turgudel**. Järelikult ei kuulu võrdleva reklaami mõiste alla direktiivi 2006/114 tähenduses sellised veebipõhised kindlustustoodete võrdlemise teenused, mida osutab ettevõtja, kes ei identifitseeri konkurenti ega konkurendi pakutavaid kaupu või teenuseid. Sama kehtib juhul, kui see ettevõtja tegutseb vahendajana ja võimaldab tarbijatel sõlmida lepinguid ettevõtjatega, kes pakuvad asjaomaseid kaupu või teenuseid, ilma et ta ise samal kaupade või teenuste turul tegutseks.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-6/24 ja C-231/24: Abanca Corporación Bancaria (eelotsus – tarbijakrediidilepingust taganemine)

Euroopa Kohtu otsus, 8. mail 2025

WE ja VX sõlmisid Abanca Corporación Bancariaga isiklikud laenulepingud ja laenasid vastavalt 10 600 ja 6000 eurot. Lepingutes oli tingimus, et pank võib makseviivituse korral laenulepingust taganeda ja nõuda võlgnetavad summad viivitamatult sisse. Tingimuses oli täpsustatud, et makseviivitusega on tegemist siis, kui (i) laenusaaaja on kohustatud tasuma osa oma laenu põhivõlast või intressist, (ii) kui sissenõutavaks muutunud ja tasumata kuumaksete summa on lepingu kestuse esimesel poolel vähemalt 3% laenu põhivõlast või lepingu kestuse teisel poolel vähemalt 7% laenu põhivõlast ning (iii) kui pank on laenusaaajat hoiatanud, et viimane tasuks võlgnetavad summad ühe kuu jooksul.

WE ja VX sattusid makseviivitusse, mille peale pank taganes laenulepingutest ja esitas kohtusse maksekäsu avaldused. Kohtul tekkis küsimus, **kas sellist lepingutingimust saab pidada õiglaseks** vastavalt direktiivile 93/13 (ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes), kui **tarbijale on jäetud ainult üks kuu võlgnetavate summade tasumiseks**. Nimelt tuleb Euroopa Kohtu praktika kohaselt tingimuse ebaõigluse hindamisel muu hulgas arvesse võtta, **kas riigisisestes õigusnormides on ette nähtud meetmed, mis võimaldavad tarbijal vältida laenu ennetähtaegselt sissenõutavaks muutumist või selle tagajärjed heastada**. Hispaania õiguses sellist meetet kõnealuste isiklike laenulepingute suhtes aga sätestatud ei ole.

Esiteks selgitas Euroopa Kohus, et sellised meetmed ei pea olemas olema tingimata riigisisestes õigusnormides, **vaid võivad olla ette nähtud lepingutingimuses endas**. Tarbijale antava tähtaja pikkuse kohta ütles Euroopa Kohus, et liikmesriigi kohus võib selle hindamisel arvesse võtta muu hulgas seda, et **puuduste kõrvaldamise tähtaeg on sisuliselt piisav selleks, et tarbija saaks nõutud makse teha**. On eriti asjakohane, kui liikmesriigi õigusaktid näevad ette sellise tähtaja sarnaste lepinguliste suhete puhul. Näiteks Hispaania õiguses on sama ühekuuline tähtaeg ette nähtud hüpoteeklaenulepingute puhul. Seega on Euroopa Kohtu sõnul mõeldav, et liikmesriigi kohus võib asuda seisukohale, et ühekuuline tähtaeg, mis antakse tarbijale lepingust taganemise tingimuses laenuvõla tasumiseks alates laenuandja hoiatusest, kujutab endast sobivat ja tõhusat vahendit, mis võimaldab tal vältida selle tingimuse täitmisele pööramist või heastada selle tagajärjed.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-581/23: Beevers Kaas (eelotsus – vertikaalsed kokkulepped)

Euroopa Kohtu otsus, 8. mail 2025

Beevers Kaas ja Cono sõlmisid ainuõigusliku turustuskokkuleppe, mille kohaselt on Beevers Kaasil Belgias ainuõigus turustada Cono toodetud Beemsteri juustu. Albert Heijni äriühingud käitavad Belgias ja Madalmaades kaubahalle ning ostavad Beemsteri juustu, mida Cono toodab väljaspool Belgiat ja Luksemburgi asuvate turgude jaoks, ning müüvad seda Belgias. Beevers Kaas süüdistas Albert Heijni äriühinguid, et nad rikuvad kõnealust ainuõiguslikku turustuskokkulepet, kuigi nad teadsid, et Cono ja Beevers Kaas olid sellise kokkuleppe sõlminud. Vaidlust lahendaval kohtul tekkis küsimus, kas **määrust nr 330/2010** (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki vertikaalsete kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes) **tuleb tõlgendada nii, et üksnes asjaolust, et tarnija teised ostjad ei tegele sellel territooriumil aktiivse müügiga, piisab, et teha kindlaks, et tarnija ja teiste ostjate vahel on leping sellel territooriumil aktiivse müügi keelu kohta.**

Euroopa Kohus tuletas meelde, et selleks, et tarnija ja teiste ostjate vahel sõlmitud turustuskokkuleppe saab kvalifitseerida vertikaalseks kokkuleppeks, peab tegemist olema „kokkuleppega“ ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses. **Selleks peab olema olema ettevõtjate väljendatud ühine tahe tegutseda turul teatud kindlal viisil.** Näiliselt ühepoolne tegu või käitumine kujutab endast „kokkulepet“ siis, kui see on vähemalt kahe poole ühise tahte väljendus, kusjuures vorm, milles see ühine tahe väljendub, ei ole iseenesest määrava tähtsusega. Seega võib tootja ja teiste ostjate ühine tahe aktiivse müügi piiramiseks ühele ostjale määratud ainuõiguslikul territooriumil tuleneda nii tarnija ja ainuõiguseta ostjate vaheliste turustuskokkulepete tingimustest kui ka poolte otsesest või vaikimisi käitumisest, mis võimaldab järeldada, et viimati nimetatud ostjad nõustusid tarnija üleskutsega seda müüki mitte teostada.

Kõnealuses kohtuasjas peab Euroopa Kohtu sõnul liikmesriigi kohus kõiki tema käsutuses olevaid tõendeid arvestades esiteks kindlaks tegema, **kas on võimalik tuvastada, et Cono kutsus mis tahes viisil oma ostjaid üles mitte tegelema aktiivse müügiga Beevers Kaasile määratud ainuõiguslikul territooriumil.** Selline üleskutse võib esineda mitmel kujul, näiteks tarnija poolt ostjatele edastatud konkreetse sõnumina, sellekohase tingimusena või märkena tarnija üldtingimustes. Teiseks tuleb kindlaks teha, **kas Cono ostjad nõustusid otseselt või vaikimisi selle tarnija võimaliku üleskutsega.** Euroopa Kohus tõdes, et neid nõudeid arvestades ei ole ainuüksi asjaolu, et peale Albert Heijni äriühingute ei tegelenud ükski teine Cono ostja aktiivse müügiga Beevers Kaasi ainuõiguslikul territooriumil, iseenesest piisav, et tuvastada „kokkuleppe“ olemasolu ELTL artikli 101 tähenduses. Ka see, et Cono määras Beevers Kaasile ainuõigusliku territooriumi ja teised ostjad võisid olla teadlikud selle olemasolust, ei võimalda järeldada, et Cono kutsus neid üles sellel territooriumil aktiivse müügiga mitte tegelema, kuna puudub muu hulgas nendele ostjatele suunatud konkreetne teade, millega neid kohustati ainuõiguslikku territooriumi austama. Ostjate vaikiv nõusolek võib aga olla tõend, kui samal ajal on olemas eelkõige tarnija sõnaselge üleskutse järgida aktiivse müügi keeldu ainuõiguslikul territooriumil ja vahendid, mis võimaldavad tarnijal seda

keeldu praktikas rakendada, näiteks järelevalve- ja karistussüsteem, millega tarnija karistab ostjaid, kes seda keeldu ei järgi.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

T-36/23: Stevi ja The New York Times vs. komisjon (tühistamishagi – dokumentidega tutvumine)

Üldkohtu otsus, 14. mail 2025

Päevalehes The New York Times töötav ajakirjanik Martina Stevi esitas dokumentidega tutvumist käsitleva määruse nr 1049/2001 alusel Euroopa Komisjonile taotluse tutvumiseks kõigi president Ursula von der Leyeni ja Pfizeri tegevjuhi vahel ajavahemikus 1. jaanuarist 2021 kuni 11. maini 2022 vahetatud tekstisõnumitega. Komisjon jättis taotluse rahuldamata põhjendusel, et tema valduses ei ole selles viidatud dokumente. Stevi ja The New York Times palusid Üldkohtul komisjoni otsus tühistada. **Üldkohus rahuldab oma otsusega hagi ja tühistas komisjoni otsuse.**

Üldkohus märkis, et kuna dokumentidega tutvumist käsitleva määruse eesmärk on anda üldsusele võimalikult laiaulatuslik õigus tutvuda institutsioonide valduses olevate dokumentidega, peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldjuhul üldsusele kättesaadavad. Üldkohus meenutas, et lisaks nõuab õigus tutvuda dokumentidega, et institutsioonid teeksid kõik vajaliku, et hõlbustada selle õiguse tõhusat kasutamist. See eeldab, et institutsioonid koostavad ja säilitavad oma tegevust puudutavaid dokumente võimalikult suures ulatuses ja ootuspäraselt, mitte meelevaldselt. Institutsioonid ei saa muuta nende valduses olevate dokumentidega tutvumise õigust sisutühjaks sellega, et nad jätavad oma tegevust puudutavad dokumendid registreerimata.

Üldkohus selgitas, et kui institutsioon kinnitab vastuseks dokumentidega tutvumise taotlusele, et dokumenti ei ole olemas, siis eeldatakse, et dokumenti ei ole olemas. Selle eelduse saab siiski ümber lükata taotleja esitatud asjakohaste ja ühtelangevate tõendite alusel. Üldkohtu hinnangul põhinevad komisjoni vastused tekstisõnumite kohta kas oletustel või muutuval või ebatäpsel teabel. Seevastu on hagejad esitanud asjakohased ja ühtelangevad tõendid, mis kirjeldavad komisjoni presidendi ja Pfizeri tegevjuhi vahelist teabevahetust, eelkõige tekstisõnumite vormis, seoses komisjoni poolt COVID-19 pandeemia kontekstis vaktsiinide ostmisega. **Seega on neil õnnestunud ümber lükata eeldus, et taotletavaid dokumente ei ole olemas ja et need ei ole komisjoni valduses.** Seejuures piisab, kui dokumendid olid teataval hetkel komisjoni valduses.

Üldkohtu sõnul ei ole komisjon üksikasjalikult selgitanud, millist liiki otsinguid ta nende dokumentide leidmiseks tegi, ega ka seda, millistest kohtadest otsiti. Järelikult **ei ole ta esitanud usutavat selgitust põhjendamaks, miks taotletavad dokumendid ei ole tema valduses.** Lisaks ei ole komisjon piisavalt selgitanud, kas taotletud tekstisõnumid on kustutatud ja kas sellisel juhul toimus kustutamine tahtlikult või automaatselt või kas presidendi mobiiltelefon on vahepeal asendatud. Lõpuks ei ole komisjon usutavalt selgitanud ka seda, miks ta leidis, et COVID-19 vaktsiinide ostmisel vahetatud tekstisõnumid ei sisaldanud olulist teavet või teavet, mis nõuaks meetmete võtmist, mistõttu tulnuks tagada nende säilitamine.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-414/23: Metsä Fibre (eelotsus – kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemine)

Euroopa Kohtu otsus, 15. mail 2025

Metsä Fibre käitab Soomes biotoodete tehast. Aastatel 2013–2017 tagastas ettevõtja talle selle käitise eest eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud. 2017. aasta kohtuotsusega Schaefer Kalk (C-460/15) tunnistas Euroopa Kohus kehtetuks komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 (kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta) teatavad sätted.

Soome energiaturuamet leidis, et kohtuotsusest Schaefer Kalk tulenevalt oli Metsä Fibre aastate 2013–2017 eest liidu registrisse ülemäära tagastanud ligikaudu 115 000 lubatud heitkoguse ühikut, ja lubas tal selle ülejäägi 2021. aastasse üle kanda. Samas olid möödunud määruhes nr 389/2013 (ELi heitkogustega kauplemise süsteemi register) ette nähtud tähtajad, mis on mõeldud ekslikult tehtud tehingu tagasipööramiseks liidu registris. Metsä Fibre pöördus kohtusse. Kuna pärast suuri investeeringuid ei tekita Metsä Fibre käitis peaaegu enam CO₂-heidet, siis ei saa ta sisuliselt üldse kasutada tagastatud ülemääraseid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid.

Soome kohus küsis Euroopa Kohtult, kas määruse nr 389/2013 artiklite 40 ja 70 sätted (tehingute lõplikkus ja pöördumatus ning nende tagasipööramise tähtajad), on omandi põhiõigust arvestades kehtivad. Samuti soovis Soome kohus teada, kas siis, kui käitaja ei saa talle kuuluvaid heitkoguse ühikuid madala heitkoguse taseme tõttu kasutada, leidub mõni muu liidu õigusega kooskõlas olev viis, et seada Metsä Fibre olukorda, milles ta oleks olnud, kui kohtuotsuses Schaefer Kalk kehtetuks tunnistatud sätteid ei oleks eksisteerinud.

Euroopa Kohus selgitas, et määruse nr 389/2013 artikkel 70 ei võimalda taotleda lõpetatud tehingu tagasipööramist, tuginedes heitkoguste arvutamist reguleerivate liidu õigusnormide kehtetuks tunnistamisele. Seda sätet ei saa käesoleval juhul analoogia alusel kohaldada ka seetõttu, et see eeldaks selles sättes ette nähtud rangete tähtaegade eiramist. Seevastu määruse nr 389/2013 artikli 40 lõike 3 kolmas lõik **võimaldab kontoomanikul kasutada oma õigust sellise kahju hüvitamisele, mis on tekkinud tehinguga, mis hiljem on Euroopa Kohtu otsust arvestades osutunud ülemääraseks, kuid mida ei saa enam tagasi pöörata, sest see on pöördumatu ja lõplik**. Kohtu hinnangul ei ilmne ühtegi asjaolu, mis mõjutaks seejuures määruse nr 389/2013 artiklite 40 ja 70 kehtivust.

Seega jõudis Euroopa Kohus järeldusele, et Metsä Fibre võib kasutada määruse nr 389/2013 artikli 40 lõike 3 kolmanda lõigust sätestatud õigust saada hüvitist, et ta asetataks samasse olukorda, milles ta oleks siis, kui kohtuotsusega Schaefer Kalk kehtetuks tunnistatud sätteid ei oleks olemas olnud ja sellest tulenevalt ei oleks kõnealune käitaja ülemääraseid lubatud heitkoguse ühikuid tagastanud. Euroopa Kohus lisas, et **põhikohtuasjas peab makstav hüvitis välistama selle, et käitaja asetatakse ebasoodsamasse olukorda üksnes seetõttu, et ta on muutnud oma tootmisprotsessi eesmärgiga vähendada CO₂-heidet**.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-623/23 ja C-626/23: Melbán (eelotsus – sooline diskrimineerimine)

Euroopa Kohtu otsus, 15. mail 2025

Hispaania õiguse järgi on naistel, kellel on lapsed, automaatselt õigus pensionilisale, samas kui mehed, kellel on lapsed, peavad pensionilisa saamiseks vastama täiendavatele tingimustele, mis on seotud eelkõige nende karjääri ja nende sotsiaalkindlustussüsteemi tehtavate sissemaksete tegeliku katkemisega laste sünni või lapsendamise tõttu. Kaks isa esitasid Hispaania sotsiaalkindlustusametile taotluse pensionilisa saamiseks. Mõlema taotlus jäeti rahuldamata, sest nad ei vastanud seaduses ette nähtud täiendavatele tingimustele.

Hispaania kohus soovis eelotsusetaotlusega teada, kas direktiiviga 79/7 (meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine) on vastuolus riigisisestel õigusnormidel, mille kohaselt makstakse pensionilisa naistele, kes saavad osamakselist vanaduspensioni ja kellel on üks või mitu last, samas kui meeste puhul, kes on täpselt samasuguses olukorras, sõltub pensionilisa määramine täiendavatest tingimustest. Lisaks soovis Hispaania kohus teada, kas liidu õigusega on vastuolus, et kui isale tuleb direktiivist 79/7 tulenevalt määrata see pensionilisa emadele kohaldatavatel tingimustel, toob see maksmine kaasa emale juba määratud pensionilisa tühistamise, kuna riigisisese õiguse kohaselt võib selle pensionilisa määrata ainult ühele vanemale.

Euroopa Kohus kontrollis kõigepealt, kas meeste ja naiste erinev kohtlemine põhikohtuasjas puudutab võrreldavas olukorras olevate isikute kategooriaid. Kohus leidis, et **nais- ja meestöötajad, kes on oma lapsi kasvatanud, on võrreldavas olukorras, kuna mõlema karjääri võib takistada see, et nad on seotud oma laste kasvatamisega.** Seda hinnangut ei sea kahtluse alla asjaolu, et praktikas täidavad laste kasvatamisega seotud ülesandeid Hispaanias peamiselt naised. Seega jõudis Euroopa Kohus järeldusele, et **põhikohtuasjas on tegemist otsese soolise diskrimineerimisega, mis on liidu õigusega vastuolus.** Kohus lisas, et kui põhikohtuasjas tuleb isale määrata pensionilisa emadele kohaldatavatel tingimustel, siis ei ole liidu õigusega vastuolus see, et riigisisese õiguse kohaselt toob selle maksmine kaasa emale juba määratud pensionilisa tühistamise.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-782/23: Tauritus (eelotsus – tolliväärtuse määramine)

Euroopa Kohtu otsus, 15. mail 2025

Äriühing Tauritus importis Leedusse diisli- ja reaktiivkütust. Tarnijatega sõlmitud lepingutes ja nende koostatud *pro-forma*-arvetel oli märgitud asjaomase kauba esialgne ostuhind. Hiljem korrigeeriti esialgset hinda vastavalt sellele, milline oli asjaomase kütuse keskmine turuhind kindlaksmääratud ajavahemikus, ja vastavalt selle ajavahemiku keskmisele vahetuskursile. Lõplik hind võis olla esialgsest hinnast kõrgem või madalam.

Leedu kõrgeim halduskohus küsis Euroopa Kohtult, kas siis, kui liidu territooriumile imporditud kauba lõplik hind määratakse hiljem lõplikul arvel kindlaks selliste varem kindlaks määratud objektiivsete tegurite alusel, nagu teatava valuuta vahetuskurss või teatud toote keskmine turuhind konkreetse ajavahemiku vältel, tuleb selle kauba tolliväärtus määrata liidu tolliseadustiku (määrus (EL) nr 952/2013) artiklis 70 ette nähtud tehinguväärtuse meetodit kohaldades.

Euroopa Kohus selgitas, et liidu tolliseadustikus on ette nähtud tolliväärtuse määramise eri meetodite hierarhia, mistõttu importijal ei ole vabadust valida meetodit, mida ta kavatseb kasutada. Imporditud kauba tolliväärtus tuleb eeskätt kindlaks määrata tehinguväärtuse meetodi kohaselt, teisi meetodeid tuleb aga käsitada subsidiaarsete meetoditena. Kuna põhikohtuasjas sõltus imporditud kauba esialgse hinna ümberarvutamine objektiivsetest, ette kindlaks määratud ja nende lepingute poolte tahtest sõltumatutest teguritest, **siis oli kõnealuste tehingute tehinguväärtuseks kauba lõplik hind**. Asjaolu, et seda hinda ei olnud kauba importimise kuupäeval kindlaks määratud, ei välista kauba tolliväärtuse kindlaksmääramist selle kauba tehinguväärtuse alusel.

Kohus tuletas meelde, et liidu tolliseadustiku artiklites 166 ja 167 on ette nähtud lihtsustatud tollideklaratsiooni esitamise kord, mille puhul on võimalik võtta arvesse kauba tehinguväärtuse lepingu alusel ümberarvutamist, mis peab toimuma pärast kauba tollideklaratsiooni aktsepteerimist. Eelnevast tulenevalt jõudis kohus järeldusele, et põhikohtuasja asjaoludel **tuleb imporditud kauba väärtus kindlaks määrata tehinguväärtuse meetodi kohaselt, kasutades liidu tolliseadustiku artiklites 166 ja 167 ette nähtud lihtsustatud tollideklaratsiooni korda**.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-538/23: ÖBB-Infrastruktur ja WESTbahn Management (eelotsus – raudteeinfrastruktuuri kasutustasud)

Euroopa Kohtu otsus, 22. mail 2025

ÖBB-Infra on Austria peamine raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Ta määrab kindlaks ja kogub infrastruktuuri kasutustasu ning avaldab sellega seotud teabe võrgustiku teadaandes. Kasutustasud koosnevad eelkõige tasudest infrastruktuuri kasutamisest tulenevate otseste kulude eest ning lisatasudest. Seaduse alusel peavad niisugused lisatasud saama SCK (Austria raudteevõrgu kontrollikomisjoni) heakskiidu. SCK määras 2018. ja 2019. aasta liiklusgraafikuperioodideks kindlaks otseste kulude tasud, lisatasud ning kogutasu, mida tuleb maksta rongkilomeetri kohta. ÖBB-Infra ja WESTbahn esitasid selle otsuse peale kaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule. ÖBB-Infra nõuab sisuliselt suuremaid lisatasusid kui need, mis on avaldatud 2018. ja 2019. aasta võrgustiku teadaandes.

Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovis esiteks teada, kas direktiiviga 2012/34 (ühtne Euroopa raudteepiirkond) on vastuolus, kui liikmesriik seab raudteeinfrastruktuuri kasutamise lisatasude kogumise sõltuvusse heakskiitmismenetlusest, ning kui jah, kas on võimalik, et lisatasud kiidetakse heaks pärast asjaomase liiklusgraafikuperioodi lõppu. Teiseks, millises järjekorras tuleb need lisatasud avaldada võrgustiku teadaandes ja heaks kiita, ning kolmandaks, milline on nõutud avaldamise ulatus. Neljandaks, kas liikmesriik on seotud talle heakskiitmiseks esitatud lisatasude

summaga. Viiendaks, kuidas liikmesriigi kehtestatud „tulueesmärk“ võib mõjutada nende lisatasude arvutamist.

Seoses esimese küsimusega leidis Euroopa Kohus, et **direktiiviga 2012/34 ei ole vastuolus lisatasude kogumise sõltuvusse seadmine heakskiitmismenetlusest, tingimusel, et niisuguses menetluses järgitakse tegutsemisruumi**, mis peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal olema kasutustasude kindlaksmääramisel viisil, mis võimaldab tal neid kasutada majandamise vahendina, ei riivata asjaomaste isikute õigusi ega takistata reguleerival asutusel täita oma ülesandeid.

Seoses küsimustega, mis puudutavad direktiivis sätestatud võrgustiku teadaande avaldamise kohustuse ulatust lisatasude kontekstis, leidis Euroopa Kohus, et **lisatasusid puudutavat teavet ei tule tingimata avaldada võrgustiku teadaandes enne, kui reguleeriv asutus need heaks kiidab**. Selles teadaandes tuleb iga asjaomase turusegmendi kohta täpsustada teave lisatasude kohta, mis lisanduvad rongiliikluse korraldamisega seotud otseste kuludega kaasnevatele tasudele. Ainuüksi lisatasude suuruse muutmine ei kujuta endast kasutustasude määramise süsteemi olulise osa muutmist selle direktiivi tähenduses.

Neljandale küsimusele vastuseks leidis Euroopa Kohus, et **lisatasusid puudutav teave, mis avaldatakse võrgustiku teadaandes asjaomase liiklusgraafikuperioodi kohta, on reguleerivale asutusele siduv** talle liikmesriigi poolt antud heakskiitmise pädevuse teostamisel. Need muudatused, mida reguleeriv asutus palub raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal lisatasudes teha, peavad siiski piirduma selle direktiiviga kokkusobimatute olukordade kõrvaldamisega ega tohi sisaldada otstarbekuse hinnanguid.

Viiendaks leidis Euroopa Kohus, et **direktiiviga 2012/34 on vastuolus see, kui lisatasude kindlaksmääramisel võetakse arvesse tulu kogusummat, mida liikmesriik nõuab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt**. Selle infrastruktuuri-ettevõtja kogukulu kindlaksmääramisel tuleb vajaduse korral arvesse võtta riiklikke toetusi, mida ta sai nimetatud infrastruktuuri kasutusse andmisega seotud kulude katmiseks. Nimelt on niisuguste toetuste eesmärk katta samad kulud, mida võidakse katta lisatasudest, kuna viimaseid ei saa kasutada kasumi teenimiseks.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Tegemist on mitteametliku kokkuvõttega EL õiguse büroo valitud kohtulahenditest. EL Kohtu otsuste ja kohtujuristi ettepanekute terviktekstidega saab tutvuda EL Kohtu koduleheküljel või EUR-Lex andmebaasis (viited lisatud).